

## Zaanstreek

Twee cartoons van Arend van Dam.



**A**rend van Dam (1945) is een echte nieuwsjunk. Kijkt alle journaals, leest dagelijks twee landelijke kranten en neemt meteen Vrij Nederland mee. Tijdens het kijken en lezen borrelen er 'altijd' ideeën op voor nieuwe cartoons. Meer dan hij kan uitwerken. „Als tekenaar kan ik mensen niet beïnvloeden. Maar ik kan wel een morele steun zijn voor anderen, die hetzelfde over een onderwerp denken als ik. Voor mij is tekenen een uitlaatklep. Alles wat me raakt, kan ik van me af tekenen.”

De 'tienduizenden tekeningen' die hij in meer dan veertig jaar maakte, vormen een mooie reis door de geschiedenis: van de oliecrisis in de jaren zeventig tot de huidige Zwarte Pieten-discussie en de ebola-uitbraak. Zo goed als elk onderwerp leent zich voor een cartoon, vindt hij. „Zolang je mensen er maar niet nodeloos mee kwetst.” Om uit al dat werk een keuze te maken voor zijn expositie in Zaans Groen, was 'waanzinnig moeilijk'. Want behalve cartoons, maakt de tekenaar uit Landsmeer ook veel illustraties voor vakbladen en boeken; hij heeft een meer dan manshoge kast vol boeken waaraan hij meewerkte. Zijn werk is over de hele wereld bekend. Hij won meerdere nationale en internationale prijzen en zijn werk verscheen

# 'Ik kan alles van me af tekenen'

## Cartoons uit Landsmeer in New York Times

onder meer in het Financieele Dagblad, de Volkskrant, NRC Handelsblad en The New York Times. Een ebola-cartoon stond onlangs in de Frankfurter Rundschau en enkele Poetins ('een dankbaar onderwerp. Sinds Sotsji heb ik hem regelmatig getekend') verschenen in Noorse en Oekraïense kranten. Internet is een zegen, zegt hij. „Vroeger liep ik om vijf voor half zes met een stapel tekeningen het postkantoor binnen, nu staan mijn cartoons al op de site van The New York Times als die Amerikanen nog liggen te pitten.”

Van Dam volgde in de jaren zestig de studie arbeids- en organisatiepsychologie aan de VU in Amsterdam. Het tekenen deed hij erbij, gewoon omdat hij dat leuk vond. Met een map vol tekeningen liep hij de in Amsterdam gevestigde krantenredacties op. Dat leverde hem zoveel werk op, dat hij na zijn studie is blijven tekenen. „Tot acht jaar geleden ben ik half tekenaar, half docent aan de VU geweest. Mooi vak hoor, arbeids- en organi-



Arend van Dam kleurt zijn met inkt getekende cartoons in op de computer.

FOTO JOSÉ PIETENS

satiepsychologie. Ik deed het graag.”

De tekenaar zet zijn ideeën op papier met ouderwetse kroontjespen en Oost-Indische inkt. Vervolgens scant hij ze in en kleurt ze met de computer. „Daar kun je prachtige dingen mee doen. Als er toch iets niet klopt aan de tekening, kun je het makkelijk veran-

deren. Tot op pixelniveau kun je corrigeren. En een vlekje inkt haal je veel makkelijker weg dan vroeger; toen moest je aan de gang met witte dekinnt. Vooral de kleuren zijn mooi. Ik probeer mijn tekeningen zo simpel mogelijk te houden en dan voegt kleur toch iets toe.”

José Pietens

## Expositie

Tekeningen van Arend van Dam zijn, samen met schilderijen van Angélique van den Born, zaterdag en zondag van 13 tot 17 uur te zien in Zaans Groen, Zeemansstraat 54 in Zaandam. Gratis toegang.

## Exposities

**Het Weefhuis;** Lagedijk 39 te Zaandijk. Openingstijden za en zo 13 tot 17 uur. Zie ook [www.hetweefhuis.nl](http://www.hetweefhuis.nl). 25 en 26 oktober. Open van 12 tot 17 uur. Vriendinnen in de Kunst. Expositie van Monique Woortman en Laetitia Jongerius. 1 en 2 november. Expositie Fotogroep Spectrum met naast werk leden Eerbetoon aan de vorig jaar overleden fotograaf Dick Bleeker. **Kunstcentrum;** Vincent van Gogh-weg 40 a/b te Zaandam. Open di t/m za 10 tot 17 uur. T/m 15 november. Tentoonstelling Zaanse Parels. Met onder anderen Peter de Rijcke, Joke Konijn, Joanne Zegers, Jan Groenhart en Co van Assema. **Zaansgroen;** Zeemansstraat 54, Zaandam. [www.zaansgroen.nl](http://www.zaansgroen.nl). Openingstijden 13 tot 17 uur. 25 en

26 oktober. Arend van Dam en Angélique van den Born. 1 en 2 november. Beelden en schilderijen van Maarten Giltay Veth. **Kunstgalerie Staphorsius;** J.J. Allanstraat 287B te Westzaan. T/m 27 december. Expositie Natuurlijk Natuur. 48 kunstenaars exposeren o.a. houten beelden en olieverf schilderijen. **Honig Breethuis;** Lagedijk 80 te Zaandijk. Openingstijden do t/m zo 13 tot 17 uur. T/m 16 november. Expositie Uit de schooltas van Treytje van Vleuten. Kleine expositie over de inhoud van de schooltas. Zie [www.honigbreethuis.nl](http://www.honigbreethuis.nl) **Het Molenmuseum;** Museumlaan 18 te Koog aan de Zaan. Open di t/m vr 11 tot 17 uur en za en zo 13 tot 17 uur. T/m 7 december. Expositie over het Blauwepad. Info:

[www.zaanschemolen.nl](http://www.zaanschemolen.nl). **Zaans Museum;** Schansend 7 te Zaandam. Het hele jaar. Tentoonstelling De Zaanstreek maakt het! **De Kunstgreep;** Kerkbuurt 4 te Oostzaan. Open ma t/m vr 9 tot 17 uur en tijdens activiteiten in theater en bieb. T/m 30 november. Expo 'Geplukt voor u' van Stichting Oudheidkamer, over de Oost-zaanse eenden- en kippenhouders. Ook te zien t/m 24 november expositie Corrie Niemeyer-Bruins. **De Bieb Zaandam;** Westzijde 170a te Zaandam; Openingstijden ma t/m vr 8.30 - 20.30 en za 11 - 15 uur. T/m 31 oktober. Expositie van vijf Zaanse fotografen. Edith van leeuwen, Frouke Hoekstra-Lammerts, Gerda Bakker-Visser, Karin Timmerman en Wim Brinkman. **De Bieb Krommenie;** Heiligeweg

170. Openingstijden ma t/m vr 9 - 20.30 uur en za 11 - 15 uur. T/m eind oktober. Schilderijen van Paul Vlaarkamp. **Evean Oostergouw;** Koningin Julianaweg 10 te Zaandam. Openingstijden elke dag tussen 10 en 20 uur. Tot 6 januari 2015. Schilderwerk van Adriana Teeuw. **Natuurmuseum E. Heimans;** Thijssestraat 1 te Zaandam; Openingstijden wo en zo 13 - 17 uur. Expositie voor kinderen Vijver vol geheimen, over dieren van sloot en vijver. Doe- en ontdekkentoonstelling met opdrachtencircuit, puzzels en andere activiteiten. **Groos;** Dorpsstraat 206 te Wormer. Meer info [www.grooswormer.nl](http://www.grooswormer.nl). Schilderijen van Kees Verdonk. **De Westzijderkerk;** Westzijde 75 te Zaandam. Openingstijden wo

vanaf 19.30 uur, do 11 tot 14 uur en zo rondom de vieringen. Litho's van Chagall. **De Poelboerderij;** Veerdijk 106 te Wormer. Open dagelijks van 9.30 tot 16 uur. T/m 25 oktober. Expositie van 'koeienschilder' Ruud Spil. Info: [www.poelboerderij.nl](http://www.poelboerderij.nl). **Ten Wolde;** Zuiderhoofdstraat 80 te Krommenie. Tot eind oktober. Expositie Giselle de Roo. **Sanquin bloedbank;** Westzijde 172B te Zaandam. Open ma en do 12.30 tot 20 uur, di en wo 17 tot 20 uur. Tot eind december. Foto-expo Marjolein Lensink-Neijzing. **Bouwschutting bij Saen-Tower;** Expo 'Zes Torens' van Ed Visser. **Het Informatiecentrum;** Ebbehout 31 te Zaandam, open di t/m vr 11 tot 17 uur. Tot eind van het jaar. Tentoonstelling Zaanse houtbouw.